

9.10.2024

Asiantuntijalausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Asia: HE 101/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Keski-Suomen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua ympäristövaliokunnalle rakentamislain muuttamisesta. Yleisenä huomiona liitto haluaa tuoda esiin huolensa maankäyttö- ja rakennuslain jakautumisesta useaan eri lakiin: rakentamislaki, alueidenkäyttölaki, yhdyskuntakehittämislaki ja yhdyskuntarakentamislaki. Tämä hämärtää ymmärrystä sekä lainsäädännön kokonaisuudesta että käytännön prosesseista suunnittelussa, luvituksessa ja rakentamisessa.

Hallituksen esityksen mukaan lainsäädäntöön lisättäisiin uusi puhtaan siirtymän teollisuutta koskeva sijoittamislupa (43 a §). Puhtaan siirtymän teollisuushankkeen alueidenkäyttöisten edellytysten tarkastelu voidaan tehdä sijoittamisluvalla ilman asemakaavaa tai yleiskaavaa. Puhtaan siirtymän sijoittamisluvan teollisuushankkeilla on tyypillisesti vaikutusta ja yhteensovitustarvetta myös kiinteistön ulkopuoliseen maankäyttöön. Teollisuushankkeet ovat maankäyttöä, jolla voi olla merkittävää vaikutusta laajemmin yhdyskuntarakenteelle, liikennejärjestelmälle sekä energian siirtoverkostolle. Keski-Suomen liitto katsoo, että kaavoituksen kautta voidaan kestäväällä ja yhteensovittavalla tavalla ratkoa kiinteistön ympäristön maankäyttö siten, että toiminta voidaan turvata pitkällä aikavälillä. Kaavoituksen tarkoituksena on tarkastella maankäytön tarpeita pitkällä aikajänteellä yhteensovittaen erilaisia intressejä, tarpeita ja reunaehdoja.

Puhtaan siirtymän sijoittamisluvalla tullaan ratkomaan teollista toimintaa, jonka käytönaikaiset haitat ja rajoitukset ympäröivälle maankäytölle voivat olla merkittäviä. Silti lakiteksti viittaa monelta osin vain rakentamisen haittoihin (pykälä 46a) tai yksittäiseen rakennukseen (pykälä 63a).

Keski-Suomen liitto kiinnittää huomiota rakentamislain kokonaisuudessa myös rakennusvalvonnan työmäärän ja vastuun kasvuun.

Keski-Suomen liitto katsoo, että jatkossakin mittaluokaltaan teollisten ja vaikutuksiltaan ylikunnallisesti merkittävien teollisuuslaitosten sijoittamisen ohjaus on tarkoituksenmukaista tarkastella ja järjestää alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän kautta.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Toimisto